

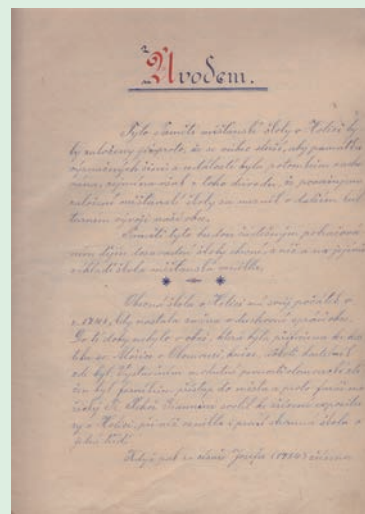
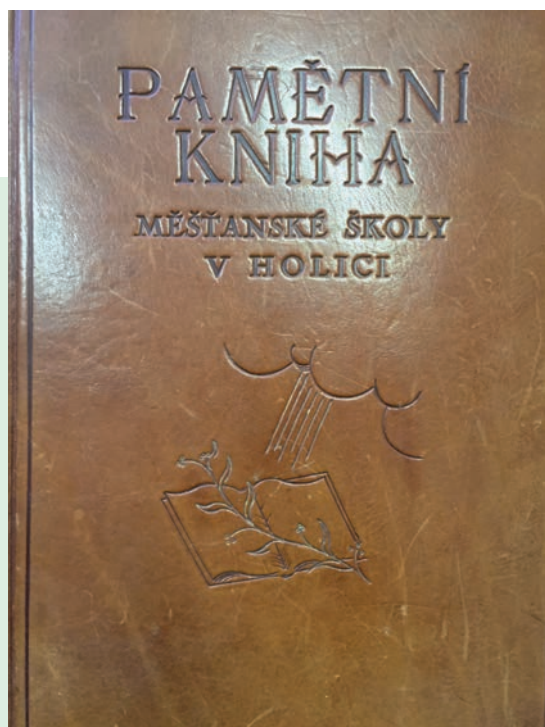

80 let holické školy

ÚVODEM

Tyto Paměti měšťanské školy v Holici byly založeny již proto, že se vůbec sluší, aby památka význačných činů a událostí byla potomkům zachována, zejména však z toho důvodu, že považujeme založení měšťanské školy za mezník v dalším kulturním vývoji naší obce.

Paměti tyto budou částečným pokračováním dějin dosavadní školy obecné, z níž a na jejímž základě škola měšťanská vznikla.

Obecná škola v Holici má svůj počátek v r. 1748, kdy nastala změna v duchovní správě obce. Do té doby nebylo v obci, která byla přifařena ke kostelu sv. Mořice v Olomouci, kněze, ačkoli kostelník zde byl. Vystavěním mohutné pevnosti olomoucké ztížen byl farníkům přístup do města a proto farář mořický Fr. Řehoř Giannini svolil ke zřízení expositury v Holici, při níž vznikla i první skromná škola o jedné třídě.

Když pak za císaře Josefa (1784) zřízena byla v H. fara, t.zv. lokalie, zvaná škola lokální a teprve, když r. 1842 fara byla úplně osamostatněna, stala se i škola holická školou farní (1844). Ale přifařené obce Hodolany, Rolsberg a Nový Svět sem dlouho své děti neposílaly, neboť v Hodolanech zřízena byla škola již r. 1847 a na Nový Svět učitel z Holice docházel.

Dozor nad školou příslušel původně farářovi Mořickému, od r. 1785 děkanu bystřickému, od r. 1869 státu. Učiteli na škole byli: Karel Kočí (zemřel 24. / 3. 1772), Václav Potáč (zabit bleskem 13. / 4. 1782), Jan Kryl, Václav Ročeň (zemřel r. 1846), Josef Novák (zemřel r. 1879), František Blatník (od 10. / 12. 1879 do 28. / 2. 1907), Alois Sadílek (od 1. / 3. 1907 do 10. / 7. 1929) a Jan Horský (od 10. / 7. 1930).

Rychlejší vývoj školy v době nové souvisí s lepší organizací školství (v letech 1864, 1869, 1870), s hospodářským vývojem obce, zvláště s přibýváním průmyslových závodů (cukrovar, pivovar, sladovna a po převratě solné mlýny) a s populačním přírůstkem, který jest též v souvislosti s blízkostí města Olomouce.

Roku 1865 rozšířena škola na dvojtřídní, od r. 1890–91 byla trojtřídní, r. 1904–05 dosáhla 4 tříd, 1911–12 5 tříd a vzrostla r. 1921–22 až na 6 tříd s 5 pobočkami. Jelikož dětí bylo již přes 300, stála obec před důležitou otázkou, jak odpomoci nedostatku místa.

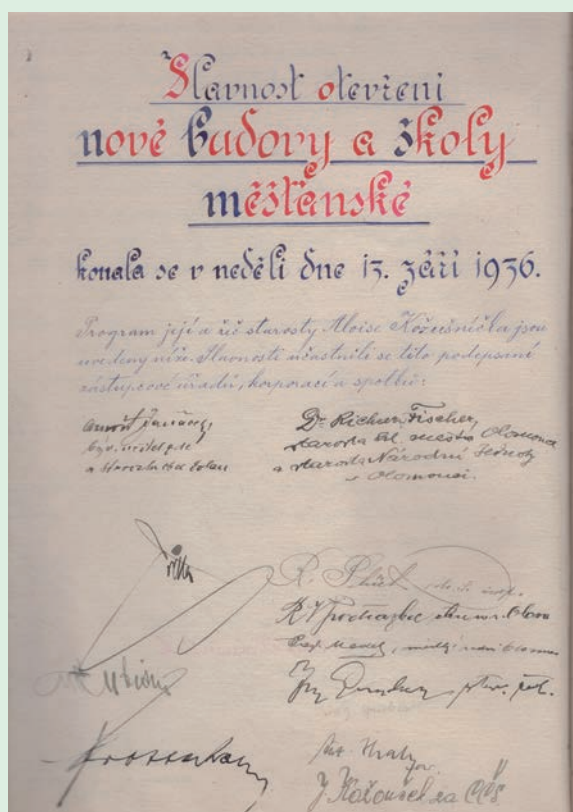
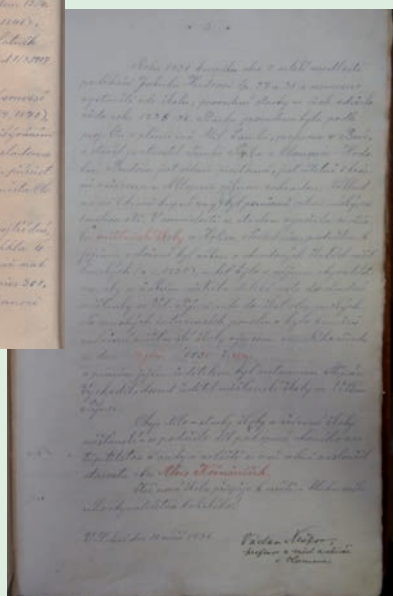
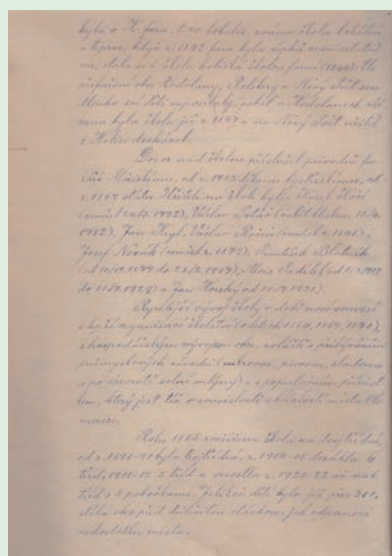
Roku 1931 koupila obec 2 selské usedlosti po lékaři Jakubu Hudcovi čp. 37 a 38 a usneseno vystavěti zde školu; provedení stavby se však zdrželo až do r. 1935–36. Stavba provedena byla podle projektu a plánů inž. Mil. Lamla, profesora v Brně, a stavěl ji stavitel Tomáš Šipka z Olomouce-Hodolan. Budova jest velmi prostorná, jest účelně i krásně zařízena a obklopena pěknou zahradou. Náklad na ni (kromě kupní ceny), byl poměrně velmi nízký, asi 1 milion Kč. V souvislosti se stavbou vynořila se otázka měšťanské školy v Holici. Posledním podnětem k jejímu založení byl zákon o obvodových školách měšťanských (z r. 1935), neboť bylo v zájmu obyvatelstva, aby se žákům ušetřila daleká cesta do obvodové měšťanky ve Velkém Týnci nebo do škol olomouckých. Po mnohých intervencích povoleno bylo konečně založení měšťanské školy výnosem zemského úřadu ze dne 24. září 1930 č. 48903 a prvním jejím učitelem byl ustanoven Štěpán Vychodil, dosud ředitel měšťanské školy ve Velkém Týnci.

Oboje dílo – stavby školy a zřízení školy měšťanské – se podařilo díky pochopení obecního zastupitelstva a rady a zvláště se o ně velmi zasloužil starosta obce Alois Kožušníček.

Kěž nová škola přispěje k osvětě a blahu veškerého obyvatelstva holického!

V Holici dne 11. září 1936.

Václav Nešpor
profesor a měst. archivář v Olomouci

uko Pamětní kniha zhotove-
nou Mil. Topišilem, knižářem v Olomouci, vě-
novel měšťanské škole starosta obce Kolice

Alois Kožušniček,

který osobně ji odevzdal prvnímu řediteli ško-
ly Štěpěnu Vychodilovi. Podpsaný ředitel
slibuje, že v intencích dárcových bude do ní
každoročně zapisovati všechny důležité udá-
losti týkající se školy. - Kniha obsahuje
400 číslovaných stran.

29 Kolici dne 13. září 1936.

Alois Kožušniček

*Š. Vychodil,
ředitel měst. školy.*

ŠKOLNÍ ROK 1936/37

Městská škola smíšená v Holici byla povolena výnosem z. š. r. v Brně ze dne 29. září 1936, číslo 48.903. Byla povolena s výjimkou, že obec bude uhrazovati veškerý náklad, takže okresu ani zemi nevzejde z toho žádné vydání a že ani po stránce osobních nákladů nedojde k podstatnému zatížení státních financí. Obvod nové městské školy tvoří území místní obce Holice. V povolovacím výnosu si z. š. r. vyhradila současně právo sloučiti obecnou školu s novou městskou školou pod jednu správu, jakmile místo řídícího učitele obecné školy v Holici se uvolní.

Začátek školního roku

Školní rok začal dne 1. září 1936, ale vyučování začalo až 9. září, poněvadž stavba nebyla ještě úplně dohotovena. Zameškané vyučování bylo nahrazeno ve feriálních dnech.

Statistika žáků

Při zápise bylo přijato do první třídy 81 žáků, vesměs z Holice, a to 47 chlapců a 34 děvčat. Náboženství římskokatolického bylo 47 dětí, československého 29, evang. českobr. 1, evang. augsb. vyznání 1, bez vyznání 3.

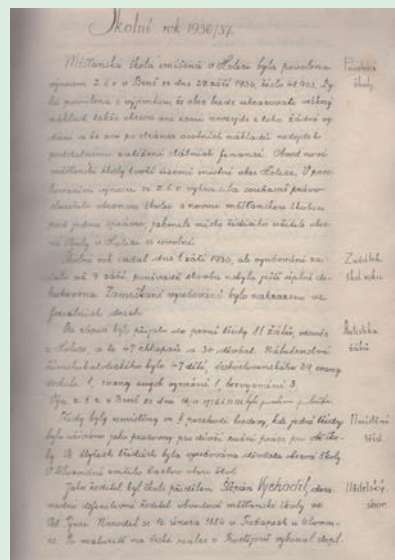
Výn. z. š. r. v Brně ze dne 16/11 1936 č. 73.138 byla pobolena pobočka.

Umístění tříd

Třídy byly umístěny ve II. poschodí budovy, kde jedné třídy bylo užíváno jako pracovny pro dívčí ruční

první ředitel školy
Štěpán Vychodil

práce pro obě školy. Ve čtyřech třídách byla vyučována děvčata obecné školy. V tělocvičně cvičilo žactvo obou škol.

Učitelský sbor

Jako ředitel byl škole přidělen Štěpán Vychodil, do-
savadní definitivní ředitel obvodové měšťanské školy
ve Vel. Týnci. Narodil se 16. února 1886 v Tučapech
u Olomouce. Po maturitě na české reálce v Prostějov-
ě vykonal doplňovací zkoušku na učitelském ústavě
v Kroměříži a působil pak od roku 1906 na okrese hr-
nickém na obecných školách v Luboměři (8½ roku),
v Dol. Nětčicích jako správce školy (4 měs.). Za svě-
tové války konal 3 roky 4 měsíce válečnou službu.
Dne 1. dubna 1919 byl ustanoven učitelem na obecné
škole a 1. září téhož roku na měšťanské škole v Trši-
cích. Počátkem škol. roku 1922 byl ustanoven zatím-
ným ředitelem nově zřízené měšťanské školy ve Vel-
kém Týnci.

Kromě ředitele byli na škole ustanoveni odb. učitel
Jaroslav Duda a učitelka Lidmila Králová.

Odborný učitel Jaroslav Duda, narozený 20. dub-
na 1897 v Tučapech u Olomouce, maturoval v r. 1919
na střední hospodářské škole v Přerově, v r. 1923 ab-
solvoval IV. ročník učitelského ústavu v Příboře. Vá-
lečnou službu konal 3 roky 11 měsíců jako učitel pů-
sobil na obecných školách v Nenkovicích, v Dubě n/M.
a v Bratrušově (4 roky). Od roku 1927 působil na stát-
ní měšťanské škole chlapecké v Šumperku (9 roků).

Ludmila Králová, rozená Vaňková, narodila se
26. května 1896 v Příkazích u Olomouce. Učitelský
ústav absolvovala v Přerově. Vyučovala na obecn-
ých školách v Náměšti na Hané (3 roky), v Řepčíně
(5 měsíců), ve Bělkovicích (3 měsíce), ve Vel. Bystřici
(3 měsíce), v Příkazích (3 roky) a v Hlušovcích (1 rok).

Dívčím ručním pracím a domácím naukám vyučo-
vala v jedné skupině Jana Horáková, def. učitelka
zdejší obecné školy. Náboženství římskokatolickému
zdejší farář Antonín Hrab (po třídách) a náboženství
československému Jaroslav Kozoušek, farář círk-
ve československé v Hodolanech (v 1 skupině).

Učebnice

Pro jednotlivé předměty byly zavedeny stejné učeb-
nice jako na ostatních školách venkov. okresu olo-
mouc., totiž:

Rufer Horčíčka: Česká čítanka pro školy měšť. I.

J. Müller: Materská řeč I.

Gebauerová – Jiráček – Reitler: Dějepis I.

Hötzl – Stěhule – Hrabec: Zeměpis I.

Grác: Přírodou a životem I.

Bauch – Šulista: Němčina I.

Ostatním předmětům bylo vyučováno bez knih
(nebyla dosud zjednána dohoda s ostatními školami
v okrese).

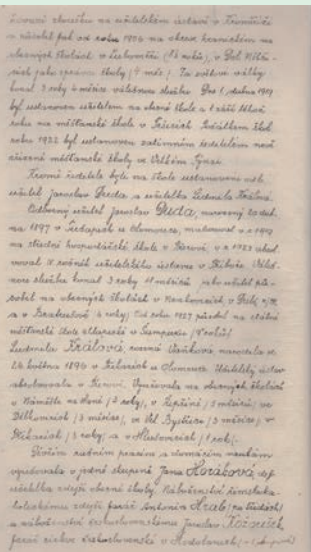
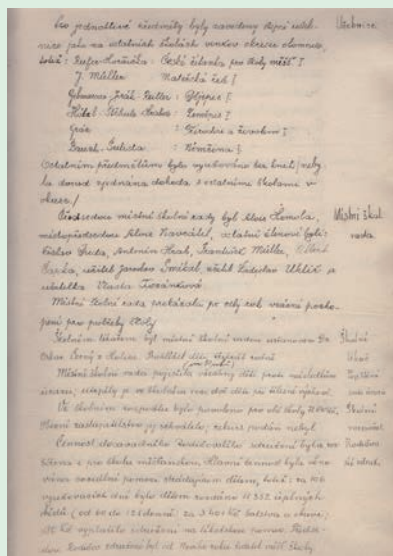
Místní školní rada

Předsedou místní školní rady byl Alois Homola,
místopředsedou Alois Navrátil; ostatní členové byli:
Václav Duda, Antonín Hrab, František Müller, Albert
Čapka, učitel Jaroslav Smékal, učitel Ladislav Uhlíř
a učitelka Vlasta Kozánková.

Místní školní rada prokázala po celý rok vzácné
pochopení pro potřeby školy.

Školní lékař

Školním lékařem byl místní školní radou ustano-
ven Dr. Oskar Černý z Holice. Prohlížel děti třikrát
ročně.

Pojištění proti úrazu

Místní školní rada pojistila (na 10 roků) všechny děti proti následkům úrazu; utrpěly je ve školním roce dvě děti při tělesné výchově.

Školní rozpočet

Ve školním rozpočtu bylo povoleno pro obě školy 78.640 Kč. Obecní zastupitelstvo jej schválilo; rekurs podán nebyl.

Rodičovské sdružení

Činnost dosavadního Rodičovského sdružení byla rozšířena i pro školu měšťanskou. Hlavní činnost byla věnována sociální pomoci strádajícím dětem, totiž: za 106 vyučovacích dní bylo dětem rozdáno 11.352 úplných obědů (od 60 do 121 denně) za 3.401 Kč šatstva a obuvi; 180 Kč vyplatilo sdružení na lékařskou pomoc. Předsedou Rodičov. sdružení byl od Nového roku ředitel měšť. školy.

Učební pomůcky

Stav učebních pomůcek dne 31. prosince 1936 byl tento:

Pomůcky pro vyučování	417 inventár. čísel
Žákovská knihovna	90 — —
Učitelská — —	21 — —
Příruční knihovna pro žáky	28 — —
Chudinské knihy	135 — —

Do inventáře měšťanské školy byla po dohodě s místní školní radou převedena část sbírek zdejší obecné školy.

Koupě rozhlasového zařízení

Na podporu vyučování koupila místní školní rada rozhlasové zařízení pro hromadný poslech škol. roz-

hlasu. Aparát značky Microphona s elektrickým gramofonem je za 4.192 Kč, 7 reproduktorů po 148 Kč a mikrofon za 436 Kč (vše po 20% slevě). Vedení bylo zařízení již při stavbě.

Jeviště

Ze stejných důvodů byly též koupeny dekorace pro jednoduché jeviště v tělocvičně (4 proměny) za 4.600 Kč. Peníze půjčilo Rodičovské sdružení.

Dětské představení v kině

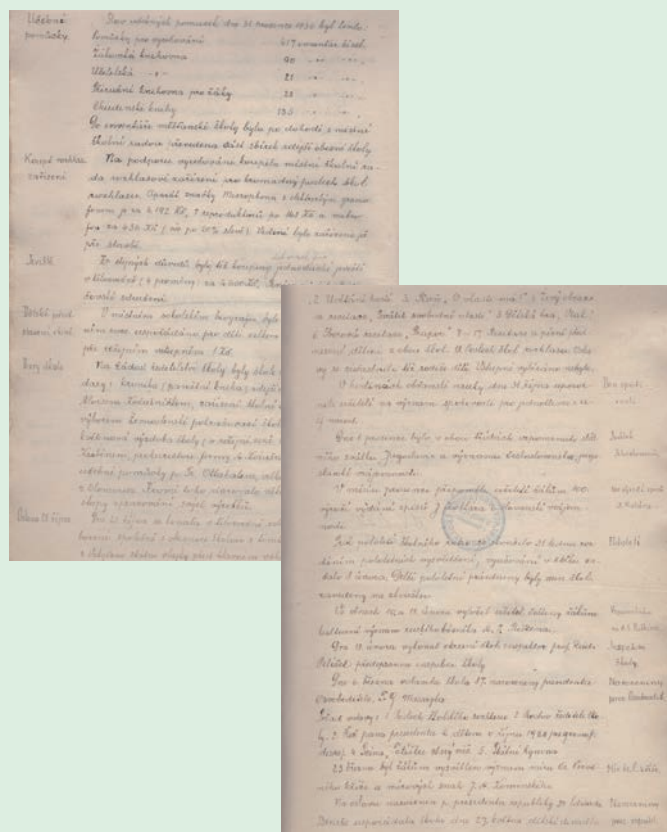
V místním sokolském biografu bylo v uplynulém školním roce uspořádáno pro děti celkem 6 představení při režijním vstupném 1 Kč.

Dary škole

Na žádost ředitelství školy byly škole poskytnuty tyto dary: Kronika (pamětní kniha) zdejší starostou p. Aloisem Kožušníčkem, zařízení školní dílny likvid. výborem Živnostenské pokračovací školy (4.000 Kč), květinová výzdoba školy (v režijní ceně 1.400 Kč) p. Frant. Kubínem, prokuristou firmy A. Kožušník, 200 Kč na učební pomůcky p. Fr. Ottahalem, velkoobchodníkem z Olomouce. Kromě toho darovalo několik firem postupy zpracování svých výrobků.

Oslava 28. října

Dne 28. října se konala v tělocvičně oslava našeho osvobození společně s obecnou školou s tímto pořadem: 1. Vztyčení státní vlajky před hlavním vchodem budovy. 2. Uvítání hostů. 3. Píseň „O vlasti má!“ 4. Živý obraz a recitace „Svátek svobodné vlasti.“ 5. Dětská hra „Vlak.“ 6. Sborová recitace „Prapor.“ 7.–17. Recitace a písně přednesené dětmi z obou škol. 18. Poslech škol. rozhlasu. Oslavy se zúčastnili též rodiče dětí. Vstupné vybíráno nebylo.

Den spořivosti

V hodinách občanské nauky dne 31. října upozornili učitelé na význam spořivosti pro jednotlivce i celý národ.

Svátek Jihoslovanů

Dne 1. prosince bylo v obou třídách vzpomenu státního svátku Jugoslaviie a významu československo-jugoslávské vzájemnosti.

100. výročí spisů J. Kolára

V měsíci prosinci připomněli učitelé žákům 100. výročí vydání spisů J. Kollára o slovanské vzájemnosti.

Pololetí

Prvé pololetí školního roku se skončilo 31. ledna rozdáním pololetních vysvědčení; vyučování v II. běhu začalo 8. února. Delší pololetní prázdniny byly min. škol. zavedeny na zkoušku.

Vzpomínka na A. S. Puškina

Ve dnech 10. a 11. února vyložil učitel češtiny žákům kulturní význam ruského básníka A. S. Puškina.

Inspekce školy

Dne 18. února vykonal okresní škol. inspektor prof. Rud. Pelíšek předepsanou inspekci školy.

Narozeniny presidenta Osvoboditele

Dne 6. března oslavila škola 87. narozeniny presidenta Osvoboditele, T. G. Masaryka.

Pořad oslavy: 1. Poslech školského rozhlasu. 2. Proslav ředitele školy. 3. Řeč pana presidenta k dětem v říjnu 1928 (na gramof. desce). 4. Scéna „Tatíčku starý náš“. 5. Státní hymna.

dětské divadlo Mikeš Lomidrevo

Mír. čs. Červeného kříže

23. března byl žákům vysvětlen význam míru čs. Červeného kříže a mírových snah J. A. Komenského.

Narozeniny presidenta republiky

Na oslavu narozenin p. presidenta republiky Dr. Edvarda Beneše uspořádala škola dne 27. května dětské divadlo Mikeš Lomidrevo od R. M. Vyskočila. Účinkovali též žáci obecné školy.

Konec školního roku 1936/37

Školní rok byl ukončen dne 26. června 1937 rozdáním vysvědčení žákům. Při tom učitelé vzpomněli světlé památky M. J. Husa a výročí bitvy zborovské.

Na konci školního roku bylo dětí:

v I. a	24 chlapců, 18 děvčat, celkem 42
v I. b	21 — " — , 18 — " — , — " — 39
Součet	45 — " — , 36 — " — , — " — 81

Nezpůsobilými postoupiti do II. třídy bylo uznáno celkem 11 žáků, t. j. 9 %.

Št. Vychodil,
ředitel

VZPOMÍNÁNÍ ŽÁKA PRVNÍHO ROČNÍKU 1936/37

Už je to 80 roků, kdy náš ročník 1925 jako první nastoupil do naší moderní holické měšťanky.

Už je nás jen málo, kteří jsme se dožili tohoto jubilea. My tady za nějaký čas nebudeme, ale naše měšťanka, kterou postavili občané Holice, bude důkazem, že se dobře starali o své následníky. Naše měšťanka, nyní základní devítiletá škola, 13. září 1936 začala sloužit holické mládeži. Od této doby vychovala stovky mladých a už můžeme říci, že už i několik generací. Škola byla postavena v místě bývalých selských gruntů, které byly vykoupeny už v roce 1931.

Tehdejší obecní radní v čele se starostou panem A. Kožušníčkem rozhodli postavit vlastní, tenkrát se říkalo „měšťanskou“ školu, aby holická mládež nemusela chodit do Hodolan nebo do Velkého Týnce. Stavitel pan Šipka za 1 milion Kč postavil krásnou moderní školu, jakou neměli široko daleko. Současně se školním objektem byl v čelní části ze strany návsi postaven obecní úřad s krásnou zasedací místností pro schůze obecního zastupitelstva. V prvním poschodí byly pak byty pro učitele a tajemníka. V budově byl rovněž otevřen poštovní úřad, který do té

doby sídlil ve starém objektu vedle obecné školy. Dnes je tato část objektů včetně obecních domků zbouraná a na tomto místě je jen zatravněná plocha s lípou a obecní studnou. 13. září 1936 bylo zahájeno vyučování v moderní a krásně vybavené budově, která měla čestný název Masarykova, s úcty k našemu prezidentu osvoboditeli T. G. Masarykovi. Ty první zážitky zůstanou nám, pamětníkům, nezapomenutelně zapsány v naší paměti. Už zde nebyly dřevěné lavice se stolkami s odklopnou zeleně natřenou deskou s kalamářem. Teď jsme měli kovové stoly s poctivou dřevěnou deskou s vyfrézovanými žlábkami pro psací potřeby a zapuštěný kalamář s mosaznou zasouvací krytkou. Židle byly už samostatné, rovněž kovové, s dřevěnou sedací a opěrnou plochou. Ve třídách byly vysouvací tabule, zapuštěné skříně, umyvadlo s vodovodní přípojkou a jiné. Já vím, že dnes se to zdá samozřejmé, ale v tehdejší době, která byla nesporně daleko skromnější, to byl nevídaný pokrok. My, co jsme jako první nastoupili do nové měšťanky, jsme byli šokováni nejen tím vybavením, ale pak následně úplně novým stylem vyučování. Už jsme neměli našeho pana učitele Uhlíře, který s námi prožil naše první

léta v obecné škole. Pan učitel Uhlíř za těch pět roků, co se s námi „trápil“, nás velmi dobře znal, no prostě měl nás „přečtené“ a věděl o nás možná víc než vlastní rodiče. A teď si představte tu pohromu! Učitelé se střídali podle předmětů vyučování, žádné loudání, najednou zde byl úplně jiný řád a pohyb. Důsledek se dal očekávat, ale tak zase velký, to nikdo nečekal. A tak z „jedničkářů“ byli najednou „trojkaři“, a dokonce i „čtyřkaři“. To bylo zděšení při vyučování v prvním pololetí. Nezbylo nic jiného, než se přizpůsobit novému stylu, novým pravidlům. A že to šlo, to se ukázalo pak už za další léta strávená v naší měšťance.

Nové škole vládl ředitel Štěpán Vychodil, který byl velmi vážený a pro nás, které měl s učitelským sborem připravit do tehdejší zvláště těžké doby, byl prostě náš milovaný „šerif“. V nové budově se o pořádek a provoz staral pan Olivík, který nás vedl k pořádku a kázni také mimo dobu vyučování. To se ví, že jsme měli respekt před všemi, co nás měli na starosti. Já vím, byla to tenkrát jiná doba, ale myslím, že mnohé by v dnešní době bylo užitečné. Je pravda, že se při nekázni používaly i tělesné tresty, když už to jinak nešlo, a běda, kdyby si postižený stěžoval doma rodičům, to by doma dostal ještě přidáno. Ale byla to doba našeho mládí, která se nikdy neopakuje. Byla to doba, na kterou nikdy nezapomeneme. Zvláštností je, že rádi vzpomínáme právě na učitele, kteří byli přísní, ale spravedliví. Nezapomenutelný je pan učitel Jaroslav Duda, který sice vymyslel „obálky“ všemi svorně proklínané, ale měli jsme ho rádi nejen proto,

že to byl náš třídní. Obálky byly vlastně předchůdci dnešních žákovských knížek. V obálce byl arch papíru, na kterém byl nápis „prospěch“ a „chování“. Do těchto archů jsme si zapisovali nadiktovaný „ortel“. Každý měsíc se tyto záznamy podtrhly a nechaly rodičům podepsat. O následcích se raději nebudu zmiňovat. Nebo paní učitelka Králová, Stloukalová, učitelé Jašek, Kuba, Látal, Navara a pan učitel Pospíšil, to byl náš hrdina. Ten po okupaci naší země šel bojovat proti nenáviděným Němcům. Toto vzpomínání na naše učitele, to je jakási odměna za jejich práci a trpělivost, kterou s námi mladými měli v přípravě na životní cesty.

Když jsme se poprvé setkali už jako šedesátníci, tak už ani jeden z našich učitelů nebyl mezi námi. Vzpomínám si na to tehdejší setkání, kdy jsme vzpomínali především na naše učitele, kteří nás učili lásce k vlasti, učili nás slušnosti a vybavili nás do života, tenkrát pro náš národ v obzvláště těžké době. Dnes je nás prvních absolventů naší měšťanky už jen pár. Těch dalších 21 roků si vybralo svoji daň.

Přál bych si, aby dnešní mladí, kteří mají nesporně daleko větší možnosti vzdělávat se, mají televizi, počítače, internet a já nevím, co ještě všechno moderní technika vymyslí, aby měli vždy stejně pěkné vzpomínky na školní období, na svoji školu, jako my.

*Ladislav Zahradník,
ročník 1925*

STÁLE SE ZAJÍMÁM O DĚNÍ V HOLICI

Do 1. ročníku nově otevřené měšťanské školy v roce 1936 bylo přijato 81 žáků, rozdělených do dvou tříd. Já byl ve třídě 1.B. Třídním učitelem v 1. ročníku byl pan učitel Duda, tehdy tak ve středních letech, celkem oblíbený, který nás přiměl k učení se v jeho předmětech. Také učitelka Králová byla kvalifikovanou a zkušenou pedagožkou, jenže poměrně brzy opustila naši školu proto, že bylo třeba umístit učitele ze zabraných Sudet na školách v okleštěném Československu, a tak musely provdané ženy za manžela mající zaopatřovatele rodiny muže, který sám uživil rodinu, těmto ustoupit. Z dalších kantorů mě později učil též ředitel školy Štěpán Vychodil, který mě pak v roce 1950 sezdával s rovněž jeho žačkou, se kterou žiju už 67. rok ve spokojeném manželství... Z odborných předmětů to pak byl ještě učitel Navara, který byl jako jediný přítomen našeho třídního setkání v roce 1985, kdy nám bylo 60 let. Dále to byli páni učitelé Placek, Kuba, Látal, Glocar a Pospíšil, který později utekl z protektorátu, aby bojoval se spojení za osvobození naší vlasti. Oblíbil jsem si i tehdy mladou učitelku Stloukalovou, nadšenou sokolku, se kterou byla má o 5 let starší sestra na slavném sletě v roce 1938.

Tam, kde byla na vysvědčení rubrika „podpis rodičů“, se mně podepisoval otec, když se kvalifikovalo ještě čtvrtletně. Ale že by se byl ptát na mne ve škole, se vůbec nepamatuji, vždyť tehdy ještě žádné SRPŠ nebylo... Víím však o tom, že někteří rodiče chodili orodovat za své méně zdatné děti.

Já jsem byl asi dost učenlivý a ukázněný žák, že na mne nebyly stížnosti. Proto mě asi též vybrali k nastudování divadelní hry Mikeš Lomidrevo, kde jsem hrál kovářského učně. Byl jsem tehdy dost útlý chlapec, tak bych se asi na kovářské řemeslo nehodil a herecké nadání jsem rovněž neměl. Pamatuji si z té hry jen, že jsme si zpívali „Není muže nad kováře...“, rým končící „...na tváře“. To další učnice Anička Svobodová ze mlýna byla silnější a už tehdy velmi pohledná, tak se divákům-rodičům jistě víc líbila. Nepamatuji se, že by se pokračovalo v nastudování dalších divadelních her se žáky školy, ale že se na školním podiu hrála i operetka s místními dospělými ochotníky. Nové školní jeviště bylo větší než v sokolovně.

Naši učitelé si dovedli udržet ve škole kázeň, většinou nám byli vzorem v jednání a chování i mimo školu. Jen snad pan učitel Věneček z Velkého Týnce

ČESKOSLOVENSKÁ REPUBLIKA
Země Moravskoslezská Školní okres Olomoucký
Měšťanská škola třída 1.B. v Holici Číslo 20
Třída první 8.

VYSVĚDČENÍ
ZA PRVNÍ POLOLETÍ ŠKOLNÍHO ROKU 1936/37.
Svatopluk Valoczek

narodený dne 30. prosince 1924 v Holici
politický okres Olomoucký náboženství římskokatol.
začal chodit do školy vůbec v Holici dne 1. srpna 1936.
do měšťanské školy dne 1. srpna 1936.
Chování: dobrá práce

Pevně předloženo:	Průběh:
Náboženství	dobře
Vyučovací jazyk a nauka o písemnostech	dobře
Občanská nauka a výchova	dobře
Zeměpis	dobře
Dějepis	dobře
Přírodopis	dobře
Přirodopis	dobře
Práce a technický dělostroj	dobře
Milčivost a písně	dobře
Kreslení	dobře
Krasopis	dobře
Ruční práce chlapců	dobře
Ruční práce dívek a nauka o domácí hospodářství	dobře
Zpěv	dobře
Tělesná výchova	dobře

Předlohy rozlišného vyučování:

Nepovinné předlohy:

Německý jazyk

Francouzský jazyk

Tělesná

Vojší úprava písemných prací

Počet samostatných školních předmětů: omlouvaných 1, nezaměstnaných 1937.

Je způsobilý nastoupit do třetí třídy.

1. srpna 1937.

Učitel: J. Věneček

Školní rada: J. Věneček

1936 - 2. 8.

řešil stížnosti zápisem na list daný do obálky, který byl někdy až směšný, a tak se to od něho většinou tolerovalo.

Gestapem zatčenou učitelku Petřkovou jsem neznal, neboť mě neučila. Ale tu dobu heydrichiády si dobře pamatuji, neboť jsme žili v obavách ze zatčení. Můj starší bratr Ladislav byl vojenským letcem, po rozpuštění armády po 15. březnu 1939 uprchl přes Polsko do Francie a celou dobu války jsme o něm nic nevěděli. Naštěstí nás nikdo neudal, tak jsme ušli věznění, případně i tomu nejhoršímu. Utíkal zároveň se svým kamarádem, rovněž vojenským pilotem Božou Netopilem z Holice, který byl už tehdy snoubencem mé o 5 let starší sestry.

Oba byli vycvičeni ve sportovním létání ještě před válkou v Hanáckém aeroklubu, když byl tehdy nábor v rámci akce „Tisíc letců republiky“. Začínali létat na kluzácích v Neředíně a motorových letounech už na Holickém letišti, které bylo právě v roce 1936 dobudováno. Naštěstí oba válku přežili, i když bojovali v Anglii jako stíhači na Spitfirech, ale Boža Netopilů byl v březnu 1942 sestřelen nad Francií a utrpěl velmi vážná zranění. Stal se tedy zajatcem Wehrmachtu a prošel do konce války asi 10 zajateckými tábory. Vrátil se domů až v srpnu 1945, tedy až po skončení války s Japonskem, když je Anglické královské letectvo propustilo ze svých služeb, neboť on tam sloužil v anglické skvadroně, zatímco většina dalších letců sloužila u letek pod českými veliteli.

již coby štábního kapitána také zastihlo propuštění z armády a následovalo nucené vystěhování z Prahy na Šternbersko, blíže k rodině. Prvně tu pracoval jako dělník v cihelně a pak mnoho let jako brusič ve šternberských závodech. Celá rodina tím byla značně poškozena. Částečné rehabilitace se bratr dočkal sice už v roce 1968, ale úplné až po roce 1989, kdy byl povýšen na plukovníka letectva v. v. Zemřel už před 20 lety, když se stal čestným občanem Šternberka. Bylo to 3 dny před jeho smrtí, tak už to vůbec nevnímá, neboť se už 3 roky trápil vážnými nemocemi.

Tak se to s námi v rodině stalo, že jsme sice zažili velkou radost z toho, že oba naši letci přežili tu hroznou válku, ale co pak oba museli zažívat, byla hrozná nespravedlnost.

Na holickou měšťanku vzpomínám rád. To, co jsem se v ní jako absolvent naučil, mně bylo základem k pozdějšímu studiu při zaměstnání na olomoucké ekonomické škole, kde jsem odmaturoval s vyznamenáním. Zažil jsem učební dobu za války ještě v kapitalistickém duchu, po vojenské základní službě jsem přes 26 let pracoval v národním podniku. Pak jsem sice odešel do starobního důchodu, ale ještě několik let jsem pracoval v jiném odvětví. Ke všemu mi pomohlo poctivé učení už v mládí.

*Svatopluk Valoušek,
Šternberk,
ročník 1925*

Hned v říjnu roku 1945 se oženil s mou sestrou a zůstal u vojenského letectva v Olomouci, a to už v hodnosti štábního kapitána. Jenže po politických změnách v našem státě byli všichni takzvaní „zápádáci“ z vojenské služby propuštěni. Boža byl propuštěn už v roce 1949. Pracoval pak v různých dělnických profesích, i když byl velmi schopný i v jiných činnostech. Zemřel v roce 1989, ale ještě před sametovou revolucí, tak se nedožil ani plného rehabilitování, to částečné ho zastihlo v roce 1968.

Bratr Ladislav, všemi oslovovaný Sláva, bojoval rovněž jako stíhač na Spitfiru až do roku 1944, kdy se dobrovolně přihlásil spolu s dalšími piloty k přesunu do SSSR, a to pod velením generála Františka Fajtla. Tato 21členná jednotka tam založila samostatnou československou leteckou skupinu. Když vypuklo Slovenské národní povstání, přeletěli na polní letiště Zolná, blízko slovenského města Zvolena, odkud 5 týdnů startovali k letům na pomoc pozemským jednotkám povstalců. Bratrovi jsem po skončení války byl 15. září na svatbě ve Zvoleni. S novomanželkou se přestěhovali do Prahy, kde zůstal v armádě jako pilot u letecké vojenské dopravy. Tam ho v květnu 1950

Ladislav Valoušek (1918–1996)

Čestné občanství bylo uděleno na základě usnesení Zastupitelstva města Šternberka č. 166/14 ze dne 22. 5. 1996 a předáno bylo při příležitosti 700. výročí od první písemné zmínky o Šternberku. Ladislav Valoušek byl aktivní účastník protifašistického odboje v letech 1939–1945 (válečný zahraniční stíhač letec), nositel řady našich i zahraničních vyznamenání, odborný publicista, autor válečných vzpomínkových próz.

Vyznamenání udělená Ladislavu Valouškovi

- Čs. válečný kříž 1939
- Čs. vojenská medaile Za zásluhy
- Čs. medaile Za chrabrost před nepřítelem
- Čs. vojenská pamětní medaile
- Sovětská medaile Za vítězství nad Německem ve Velké vlastenecké válce 1941–1945
- Čs. pamětní medaile k 20. výročí SNP
- Čs. pamětní medaile k 30. výročí SNP

MUZIKA JE MÉ VŠECHNO

Mé vzpomínání na holickou školu, kdy už mám tři čtvrtě století života za sebou, probíhá v několika rovinách a vydalo by na knihu – což není možné.

Holickou školu jsem znal ještě před svým nástupem, z vyprávění spolužáka z Fučíkovy pedagogické školy, „holičáka“ Jendy Pavlovského. Před koncem školního roku 1962–63 v Medlově u Uničova přišel na inspekci okresní školní inspektor Krček. Byl mimo jiné i u mne v hodině fyziky a mým provedením hodiny byl nadšen. Ptal se mne, zda bych nechtěl učit v Olomouci, samozřejmě jsem souhlasil. A tak jsem od září 1963 nastoupil na druhý stupeň do holické školy. Mněl jsem za sebou až neuvěřitelně mnoho štací. Začínal jsem na učňovské škole v Bruntále, kde jsem coby 18letý učitel učil i o tři roky mladší učně, po předčasném ukončení vojenské povinnosti jsem byl na krátký zástup v Krnově, dále jsem působil jako vychovatel učňů v Nových Heřmínovech a následně ve zmiňovaném Medlově.

Toho roku jsme v Holici byli noví kantoři dva. Přivítali nás, staršího (devětatřicetiletého) Jiřího Kujala na tělocvik a mne, dvaadvacetiletého, na fyziku a díl-

ny, ředitel školy Leopold Kovařík se svým zástupcem Zdeňkem Vychodilem. Jak dnes je vidím, statné muže – ředitele v bílých kalhotách a bílé košili, připadal mi jak lékař, a zástupce v obleku. Oba přísného vzezření a bylo jasné, že nám chtějí od počátku zdůraznit význam autority. Ve sboru jsem padl do oka dr. Františku Navarovi, zvláště když zvěděl, že mé všechno je muzika. Z žen se ke mně přátelsky hlásila Drahomíra Holoušová. Zřejmě už od manžela věděla, kdo jsem. S jejím manželem ing. Jindřichem Holoušem jsem učil před válkou na učňovské škole v Bruntále. Na to, že jsme oba v dětství (oba otcové byli přátelé a poštáči) byli o prázdninách na poštovní chatě Kaťuša na Ramzové, jsem si už nevzpomněl.

Pomínu zdravotní problémy, dojíždění ze Střene, studium klavíru, doplňování vzdělání, dálkové studium, neuvěřitelně stísněné podmínky a další. Byly to roky velkého vypětí fyzického a především psychického. K jistému uklidnění v mém životě došlo až po ukončení studií a můj život dostal zelenou v roce 1970, když jsem od obce získal v Holici byt. Prvním silným zážitkem a jakýmsi muzikantským uvedením v Holici se stal koncert v roce 1965 pod

*Jiří Réda – hudební skladatel, sbormistr,
pedagog a varhaník*

názvem „Hudba starých mistrů“, uskutečněný v holickém kině. Na housle hrála za mého klavírního doprovodu mladička houslistka Marie Jeklová (dnes provdaná Süsslandová, primárička Phoenixské filharmonie v USA). Celý koncert slovem provázela kolega Jiří Kujal. Spojuje mne s ním mnoho nejrůznějších příhod a zážitků. Byl jsem třídním v devítce, která své kantory pravidelně každých pět let zve na srazy. Tradičně se vzpomínalo mimo jiné také na zcela originální výlet v 9. řídě a většina tvrdila, že krásnější výlet nikdy nezažila. Zorganizovali jsme jej s Jiřím a bylo to odvážné a náročné. Jelo se na kolech na Rešovské vodopády. Ke škole přijelo několik desítek cyklistů s nejrůznějšími typy kol. Mé kolo, které jsem schraňoval jako relikvii coby dárek mého táty, bylo z 30. let. Historické kolo, zřetelně nejstarší ze všech přítomných, řídil tedy třídní učitel. Jiří jel vpředu a já na konci voje a sbíral raněné. Kupodivu jen jediný defekt a kluci se předbíhali v prokazování svých dovedností při lepení. Stanovali jsme uprostřed louky nad vodopády, bylo to v teritoriu pasoucího se dobytka, to jsme však netušili. Hlavním úkolem byla příprava jídla a my, coby porotci, jsme byli stále přejedeni. Malování, četba, hry, slunění, koupání ve vodopádech jen pro otužilé (a to byli vyjma třídního všichni). Zpívání při kytaře, ráno poplach, stádo krav mezi stany, veselo a neskutečně silný projev kamarádství. Návrat bez defektu a s něčím v srdci, co nelze získat ve školních lavicích.

Po mém nástupu do holické školy mi dr. Navara předal vedení pěveckého sboru. A tak se stalo, že

ve snaze přiblížit školní sbor pokud možno co nejvíce výběrovým sborům, začal jsem organizovat za pomoci přátel učitelů a ochotných rodičů soustředění sboru převážně na školní chatě v Nové Vsi u Rýmařova. Z řad učitelů se mnou na soustředění obětavě jezdila nynější paní docentka Drahomíra Holoušová. Výhodou bylo, že velká část dětí ve sboru byla také u ní ve vlastivědném kroužku. Skoro by se mohlo zobecnit, že děti, které hrály a zpívaly, měly zájem o veškeré dění. I po letech mnozí účastníci vzpomínají na neopakovatelné zážitky, mimo spoustu nastudovaných písní i nejrůznější hry, soutěže, kvízy, noční vycházky, zpívání s ozvěnou nebo na Měsíc.

Mým velkým vzorem byl pochopitelně dr. František Navara. Byl mi nápomocen radou při úpravách lidových písní a dovedl mě k dalšímu vzdělávání v hudbě – studiu klavíru a kompozice, dále na varhanním oddělení prof. Mileny Brychtové-Ševčíkové a na katedře hudební výchovy Univerzity Palackého v Olomouci. Společně jsme založili houslové trio učitelů (Navara, Kvíždalská a Réda) a složili celou řadu písní, které většinou premiéroval holický školní pěvecký sbor. Největší popularitu mezi žáky získala píseň Tancovaly myši. Ač to dnes zní neuvěřitelně, jednou mě pozval kolega Navara před vyučováním do svého kabinetu výtvarné a hudební výchovy v přízemí vedle vchodu a přednesl mi básničku o veselých tančících myškách. O hlavní přestávce jsem mu donesl ukázat téměř hotovou píseň. Takové situace se během našeho společného působení ještě několikrát opakovaly.

TANCOVALY MYŠI Jiří RĚDA
na text dr. Fr. Navary

3/4 Tempo di Moderato

zpěv

klavír

(1.)

1. Tanco - valy my - ši já - šku strý - čku fá - šku strý - čku
2. Čty - ři mu - šky ni - le vě - řte te - ta vě - řte te - ta

na pa - lo - ů - šku v ply - ti my - ši na - ů - šku na - ů - šku
po - za - ly zne - či - le do kvár - te - ta do kvár - te - ta

(1.)

tám kde jindy zně - ji krá - ů - ky srn - či krá - ů - ky srn - či
a já zpí - val s ni - mi tu a pak tu ta a pak tu

(1.)

hou - sie do - va - dě - ji bí - sa drn - či bí - sa drn - či
ted to zkus - me i my pě - kně v tak - tu pě - kně v tak - tu

Ref. Mu - si - ka zní bá - lem škoda ře - či sa - ji - ček vzal

ná - lem do sa - je - - lich - lich FINE

Holická škola měla pro mne zvláštní kouzlo. Byť se střetávaly názory, zda je Holice dědina, nebo město, měla velké štěstí na skvělé učitele. Všechny jsem měl rád a vážil si jich, všem jsem byl vděčný, ale nejvíce dr. Navaroví – významné, mnohostranně zaměřené osobnosti, který mne přesvědčil, abych dále studoval, komponoval, koncertoval. Všechno se mi zúročilo a především pak u žáků, ale to už by byla otázka přímo na ně, vzhledem k absolvování několika desítek srazů, cítím, že jsem u většiny uspěl, dejme tomu na 1-!

Za obrovské a nečekané poděkování považuji pozvání, abych mohl s přáteli koncertovat v holickém kostele, jednak na oslavě 60. výročí otevření měšťanské školy v Holici a jednak v roce 2000 opět v rámci oslav 725. výročí založení obce Holice. Bohužel se nepodařil můj dnes už neuskutečnitelný sen pozvat všechny bývalé členy školního pěveckého sboru.

V závěru musím projevit nesmírnou vděčnost skvělé holické obvodní lékařce MUDr. Zdence Hrubanové, která zná mé neduhy, zdravotní problémy a nescíslněkrát mi pomohla, ba zachránila od nejhoršího!

Všem holičákům přeji hodně úspěchů, vše milé a příjemné.

*Jiří Réda,
ročník 1941*

TŘI UČITELSKÉ GENERACE

Vzpomínání učitelského důchodce Zdeňka Vychodila na jeho tatínka Štěpána Vychodila, prvního ředitele holické měšťanské školy, na jeho tři učitelské generace a na holickou školu.

V Holici žiji již osmdesát let, tedy od doby, kdy byla v roce 1936 otevřena první budova měšťanské školy. Tatínek působil do této doby jako ředitel měšťanské školy ve Velkém Týnci (1922–1936) a v roce 1936 zvítězil v konkurzu o místo ředitele nově ustanovené měšťanské školy v Holici. A tak jsme se v září 1936 odstěhovali do Holice, kde byl pro ředitele měšťanky v budově obecního domu připraven služební byt. Tatínkovo působení ve funkci ředitele holické měšťanky bylo přerušeno za války, kdy byl jako politiky nespolehlivý v roce 1941 německými okupanty v 55 letech předčasně penzionován. Za okupace se nepohodlní učitelé stávali obětí nacistických perzekucí, například učitel Alois Karásek musel opustit školu a byl nasazen jako dělník do Solných mlýnů. Krátce po osvobození v roce 1945 byl tatínek reaktivován a ředitelskou funkci vykonával do roku 1949.

rok 1983

Zdeněk Vychodil

Štěpán Vychodil

V roce 1951 zemřel. Mohu říct, že tatínek byl vynikajícím pedagogem a úspěšným ředitelem, u veřejnosti, u učitelů i u žáků oblíbeným. V rámci obce pracoval veřejně v Sokole, v místní knihovně, zastával funkci obecního matrikáře a různé jiné práce. K další učitelské generaci Štěpána Vychodila patřím já – jeho syn Zdeněk Vychodil, jeden z prvních absolventů obnovené Palackého univerzity, její pedagogické fakulty. Na holické škole jsem pracoval 17 roků (1958–1975), z toho 16 let jako zástupce ředitele školy. Zejména rád vzpomínám na říjen slavného roku 1968, kdy jsme vzdali hold 50. výročí vzniku Československé republiky a jejímu prvnímu prezidentu T. G. Masarykovi, po němž měla holická škola své jméno (viz Výnos ministerstva školství a národní osvěty ze dne 4. 11. 1938), a to obnovením pomníku prezidenta Masaryka a vysazením stromu republiky na školním nádvoří. Jako učitel jsem se po mnoho let věnoval vyučování českému jazyku, a to po 30 roků jako tzv. okresní, respektive krajský metodik českého jazyka. K této druhé generaci Štěpána Vychodila náleží i jeho snacha, moje manželka Anežka Vychodilová, promovaná pedagožka. Na holické škole působila po celou dobu své pedagogické práce, tj. 31 let (1960–1991). Mimochodem je stejně stará jako holická škola. Učila s elánem biologii, chemii a specifickou přípravu dívek. Do dnešních dnů je moje manželka nejdéle působícím učitelem na holické měšťance. Do třetí učitelské generace Štěpána Vychodila patří

Mgr. Ludmila Moupicová (roz. Vychodilová), vnučka Štěpána Vychodila. Na naší škole pracuje už 10. rok. Jako výtvarnice se stará o estetický vzhled školy. Učitelé a pracovníci holické školy položili za 80 let svého působení pro mnoho generací mládeže dobré základy k dalšímu vzdělávání i pro přípravu na další život. Patří k nim i všechny naše tři děti. Ať žije a vzkvétá holická škola!

Rádi na ni vzpomínáme a rádi se sekáváme s jejími bývalými žáky.

*Zdeněk Vychodil,
vděčný učitelský důchodce,
ročník 1925*

PÍSEŇ O SLABIKÁŘI

Zní opět staré vzpomínky,
nikdo jim neodolá:
Jde chlapec vedle maminky
a už začíná škola.

Slabikář vidím v duchu zas
s obrázky Alšových.
Bože, bylo tam tolik krás,
jež dávno zapadly mi.

Neskáče pes už přes oves,
jak tenkrát v písničke skromné,
větríček sice foukal dnes,
neshodil hruštičku pro mne.

Tak jenom napadlo mi,
jak jsem v té knížce čítal,
čas letěl nad těmi deskami,
já roky nepočítal.

Jaroslav Seifert

MÁ HOLICKÁ ŠKOLA

Úvodem podotýkám, že jsem se narodil v roce 10. výročí od otevření měšťanky. Stihl jsem to dokonce doma, pro upřesnění v obecním domě na Návsí Svobody č. 41, nyní budově pošty.

Táta byl tajemníkem obce. V prvním patře byly dva služební byty, tajemníka obce a ředitele školy. Z té doby znám rodinu pana řídícího Štěpána Vychodila a později také řídícího Floriana Látala. Paní Ludmile Vychodilové jsem říkal teto. Dole byla policejní služebna, pošta a samozřejmě obecní úřad. Park u školy byl mou džunglí, vylezl jsem v něm na každý strom. Tehdy byl dokonce se skalkami a rozvodem vody. Na kraji před družinou byla krásná sakura, za okrasnými smrky uprostřed rostl pěkný přepislý buk. Byl plný zpěvu ptáků. Potom během let park pustl a zarůstal, což jsem jako Tarzan vítal, ale na parádu to nebylo. Až stávající pan ředitel Mojmír Chytil se dal do úprav. Krásný výsledek znáte.

Byl jsem hrdý na to, že nikdo z Holice nemá do školy blíže než já. Do národky jsem to měl přes cestu a do měšťanky přes parčík. Vcházelo se vchodem vedle tělocvičny. Nevýhoda spočívala v tom, že jsem

nemohl zapomínat domácí úkoly, mohl jsem být pro ně poslán. Další nevýhodou bylo, že když jsem vyrazil ven, mohl jsem se kolem škol uzdravit. A zdravít jsem musel, jo jo!

Nevím, jestli je to dar, pamatovat si všechny paní učitelky a pány učitele, co mě učili. Začnu národní školou. V první třídě paní učitelka Uhlířová. Ve druhé až páté paní učitelka Grohmannová. Obě byly pro mne další maminky. Na měšťance jsem vklouzl pod křídla třídního učitele pana Františka Navary, který nás měl z matematiky, kreslení a hudebky. Teprve později jsem pochopil, co vše nám dal do života. Kéž bych mu mohl říci, jak si ho vážím a jak na něj s láskou vzpomínám. Přibyla další maminka, paní učitelka Dudová, z češtiny a dějepisu. Nádherně vyprávěla. Před ní jsem okusil razanci pana učitele Dudy, jejího manžela, v češtině. To byl metr, z té šestky si snad dodnes pamatuji všechno. Dál nejde jmenovat všechny. Vybírám dámy Blažejovou, Obrlíkovou, Piskáčkovou a Hřebíčkovou (do té jsem byl tajně zamilován), pány Kelbicha, Pfeilera, Vymětala a Lose. Z ředitelů si pamatuji pány Zemana, Petra, Kočího a Kovaříka. U posledně jmenovaného jsem se „vyznamenal“, když

poštovní úřad Holice

Masarykova střední škola

jsme se s kamarádem Honzou prali na zemi před ředitelnou. Pochopitelně nás za dveřmi uslyšel, podíval se ven a jen řekl, no jo, Šafránek a Čapka, doneste žákovské knížky. Nejunikátnější poznámku jsem ovšem obdržel v jídelně od paní učitelky Piskáčkové. Samozřejmě jsem v tom byl nevinně. Karel sedící naproti mě kopl pod stolem a skrčil nohy. Tím se naklonil dopředu a dostal facku, která byla viděna, a bylo resumé: „Bije Němce při obědě.“ Jak mě znáte, jistě je vám jasné, že jsem byl hodňouš. Kvůli tátovi jsem musel. Z mého ročníku mám po ukončení základky stále spoustu dobrých kamarádek a kamarádů, kterých si nesmírně vážím. Jenom nás jaksi ubývá.

Pokud se mne týká, naše škola mi dala dobrý základ do pokračování ve vzdělání. Bez problémů jsem vystudoval tehdy 1. průmyslovou školu strojnickou na někdejší Leninově třídě, alias Leninku. S ročním zdržením v praxi jsem zvládl techniku v Brně.

Škola se tehdy jmenovala osmiletá základní škola. Je naše rodinná – deset a devět let přede mnou do ní začaly chodit mé sestry. Podotýkám, že sestry absolvovaly pedagogický institut, dále Heda přírodovědec-kou a Iva pedagogickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci.

Holickou školu absolvovaly i mé děti. Poté přešly na Slovanské gymnázium a po dalších studiích se ze syna stal lékař a z dcery inženýrka. Děkuji škole za ně.

Možná někteří nevíte, že jsem učil a také řediteloval na mé alma mater – průmyslovce. Bylo mi to úžasnou

ctí. Do důchodu jsem naštěstí odešel v době, kdy se morálka a slušnost v Čechách začaly zapomínat ještě pomalu. Jestli je škola základ života, potom mi dnes schází skutečnost, že rodina je základ státu. Vidím, že rodiče místo toho, co by měli po dětech vyžadovat, házejí starosti s nimi na školu, která podle nich za vše může. Často jsem jednal s rodiči, samozřejmě kritických žáků. Dost jsem se musel mnohdy držet zpátky s konstatováním, že daný žák je proti rodičům ještě zlatý. Odměnou pro mne byla spousta dobrých žáků. Jejich úsměv a pozdrav je vše, co kantor má.

Chci se na závěr zmínit o kantorském stavu. Odpovědně říkám, že žádný stav není. Plat učitelů je ubohý. Neměl jsem ani šanci patřičně finančně ohodnotit práci těch nejlepších. Mohl jsem jim jen poděkovat za jejich nelehkou práci. Zkuste dostat do školství ty správné kantory s vyhlídkou, že od nástupu do práce je čeká před důchodem plat o šest tisíc vyšší než nástupní. Tento stav bohužel zůstává dodnes. Na druhé straně jeden z našich prezidentů pravil, že kapitalismus vybuduje i s nevzdělanci.

Na naši holickou školu nedám dopustit. Kolegyním, kolegům i panu řediteli přeji dobrou práci na národa roli dědičné. A že je to fuška. Ať škola žije dobrými žáky!

Petr Šafránek

pionýr Petr

Perpetuum mobile aneb panu učiteli s láskou

Petr Šafránek

Jako žáček jsem musel chodit do houslí.
Kamarádi seděli pod oknem kabinetu
pana učitele Navary
a smáli se mému fidlání.
Óvčáci, čtvéráci, šel tudy, měl důdy.
Jemná duše pana učitele naštěstí nevydržela.
Po půl roce vzájemné trápení přestalo.
Zůstali jsme spolu jen v matice a kreslení
a na krásných výletech, protože byl můj třídní.
Znal všechno. Historii, památky a umění.
Skládal pohádky, hry a skladby pro rozhlas.
Vymýšlel písničky a maloval.
A věděl, na rozdíl ode mne,
že nikdy nesestrojím perpetuum mobile.
On je ale, aniž to věděl, sestrojil.
Jeho myšlenky se opakují v nás
a dál v našich dětech.

POMNÍK TOMÁŠE GARRIGUA MASARYKA

Dne 13. srpna 1938 byl v parku měšťanské školy odhalen pomník prvního prezidenta Československé republiky Tomáše Garrigua Masaryka.

Jeho autorem byl olomoucký sochař Julius Pelikán. Jménem svým a jménem celého učitelského sboru přijal ředitel školy Štěpán Vychodil pomník pod svou ochranu. Na žádost místních činitelů povolilo ministerstvo školství a národní osvěty svým výnosem ze dne 4. 11. 1938, aby škola směla používat čestný název Masarykova měšťanská škola.

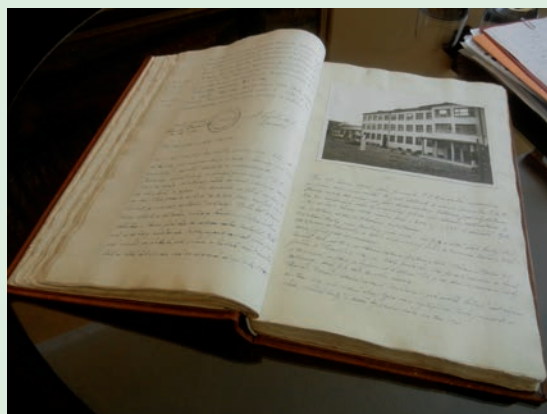
V době německé okupace ředitel školy zorganizoval akci na záchranu pomníku. Dohodl se dále se sochařem Juliem Pelikánem, že mu dá pomník k umoření dluhu. Busta byla uložena do bedny s nápisem „Majetek akademického sochaře J. Pelikána“ a umístěna na půdě školníka pana Olivíka. Tak byl pomník odstraněn z očí veřejnosti způsobem, proti němuž ani německé úřady nemohly mít námitky. Paní Olivíková však později nesouhlasila s uskladněním pomníku na půdě jejich domu, a proto byla busta zabedněna a zakopána. Bedněním časem v zemi shnilo a pomník se pak dostal do svého posledního úkrytu – byl zalděn pod schody na měšťanské škole.

Po válce byl pomník vrácen na své původní místo – do parčíku před hlavní budovou školy naproti oknům ředitelny, ale v 50. letech 20. století byl neznámým pachatelem poškozen (byl mu uražen nos a ucho) a z tohoto důvodu i odstraněn. Jeho místo zaujal pomník rudoarmějce, který předtím stával na návsi.

Do roku 1968 byla Masarykova busta uchovávána pravděpodobně ve skladu obecního dvora. V roce 1968 byl z rozhodnutí MNV pomník opraven a v den padesátého výročí vzniku Československé republiky postaven na školní nádvoří. Zasloužili se o to Zdeněk Vychodil, Klement Pavlica a František Šnajdr, kteří bustu odvezli na opravu k jejímu autorovi Juliovi Pelikánovi. Ten pak vybral vhodné místo pro své dílo. K tomuto odvážnému činu došlo 28. října 1968, tedy více než dva měsíce po obsazení země ruskou armádou. Akce se nemile projevila na osudech jejích účastníků. Byli za ni tvrdě postiženi např. Zdeněk Vychodil a ředitel školy Leopold Kovařík.

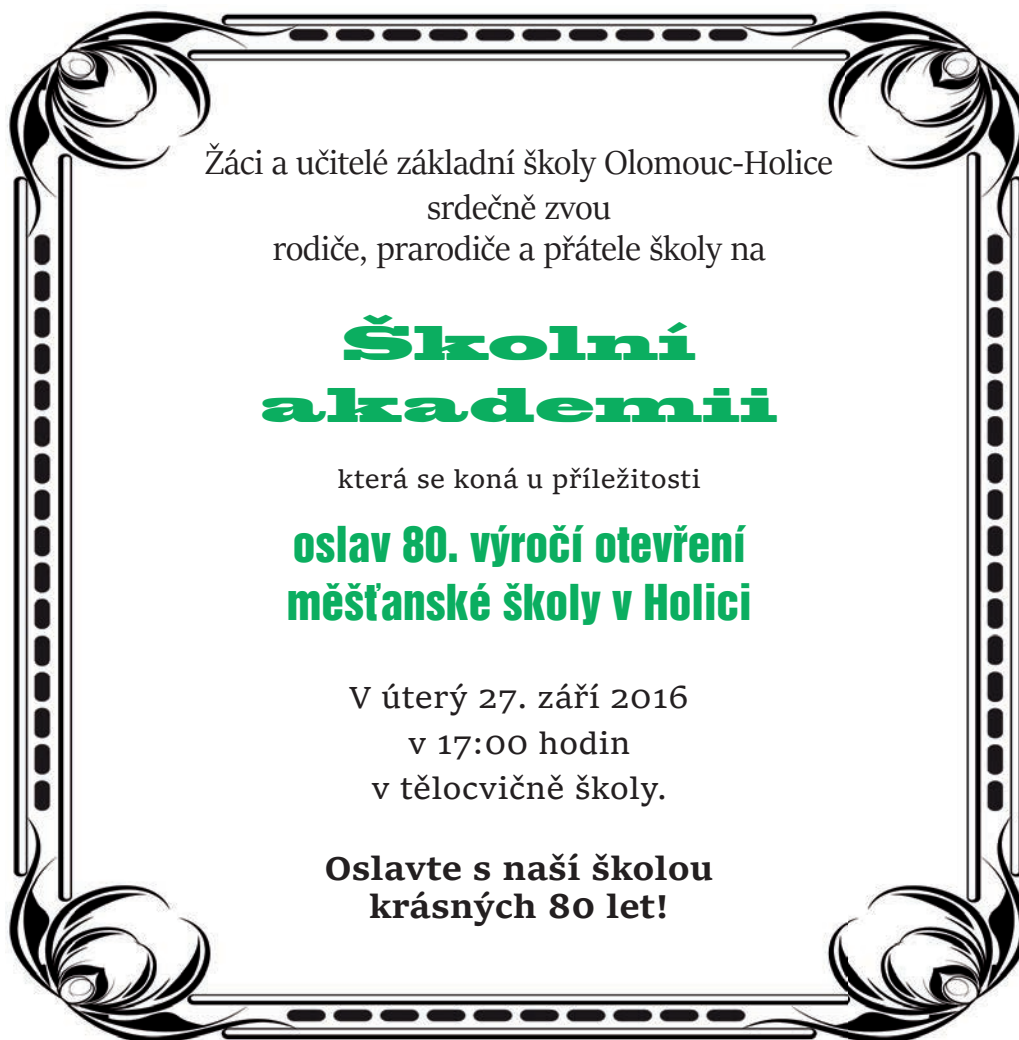
Holice byla jednou z mála vesnic, kde pocta prezidentu Masarykovi zůstala veřejnosti na očích. V současné době stojí Masarykova busta v parčíku školy naproti oknům tělocvičny.

Mgr. Jana Dostálová

*Zápis z kroniky:
„Dne 22. června 1945 stál pomník T. G. Masaryka
neporušen na svém původním místě.“*

Komise městské části Olomouc-Holice děkuje za spolupráci při přípravě tohoto speciálního čísla (poskytnutí příspěvků a fotografií):

- manželům Věře a Svatoplukovi Valouškovým (ze Šternberka), žákům nejstarších ročníků
- manželům Anežce a Zdeňkovi Vychodilovým, bývalým učitelům
- Ladislavu Zahradníkovi, žákovi ročníku 1936/37
- Jiřímu Rédovi, bývalému učiteli
- Mgr. Mojmíru Chytilovi, současnému řediteli školy
- Ing. Petru Šafránkovi, bývalému žákovi
- Jaroslavě Zapletalové a Mgr. Vladimíru Zapletalovi, bývalým žákům
- Mgr. Janě Dostálové

Komise městské části Olomouc-Holice děkuje za finanční podporu společnostem:

25 let spolehlivým partnerem

Staráme se o váš komfort více jak 20 let

VOLKSWAGEN GROUP AWARD 2014

Výrobky s podpisem

NAŠE HOLICE, noviny městské části | Za redakční radu: František Ryšánek, info@naseholice.cz | Vydává: Statutární město Olomouc
Grafické zpracování a příprava pro tisk: ANAG, spol. s r.o., Kollárovo nám. 698/7, 779 00 Olomouc

Tisk: Profi-tisk group s.r.o., Krakovská 201/14, 779 00 Olomouc – Nové Sady | Vychází v Olomouci 5x ročně | Evidenční číslo tisku MK: E 11131
4. číslo vyšlo v září 2016 | Termín pro zaslání příspěvků do dalšího čísla: 20. 11. 2016 | Orientační datum vydání dalšího čísla: prosinec 2016

